

Lausunto Kekkilä Oy:n hakemukseen Niininevan turvetuotantoalueen ympäristöluvan muuttamien sekä toiminnan aloittamislupa, Vaasan hallinto-oikeuden osittain palauttama asia, Parkano ja Ikaalinen

Rakennus- ja ympäristölautakunta 07.05.2024 § 53
652/00.04.03/2023

927/05.059.0591/2020

RAKYMLTK 06.10.2020 § 10

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Parkanon ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Kekkilä Oy:n hakemukseen Niininevan turvetuotantoalueen ympäristöluvan muuttamiseksi. Lupahakemus on kokonaisuudessaan luettavissa aluehallintoviraston sivuilla www.avi.fi/lupatietopalvelu

Niininevan turvetuotantoalueella on ympäristölupa vuodelta 2016. Siihen haetaan muutosta pitoisuusrajoille sekä tuotantoalueen laajennusta alueille, jotka hylättiin aiemmassa hakemuksessa (27,8 ha). Voimassa oleva ympäristölupa 111,2 ha turvetuotantoalalla. Hylkäämine perustui kaivualueiden sijaintiin lähelle asutusta. Tavanomainen tuotanto olisi aiheuttanut kohtuutonta pöly- ja meluhaittaa, mutta uuden hakemuksen mukaisen toiminnan tuloksena pölyhaittaa ei synny ja meluhaitta on vähäinen.

Maakuntakaavassa Niininevan pohjoisosa (L1-L6) sijaitsee turvetuotannon kannalta tärkeällä alueella (EOt) eli alueella voidaan ottaa jo ojitettuja tai muuten luonnontilaltaan muuttuneita soita turvetuotantoon. Niininevan eteläpuolella kulkee yhdysrata ja valtatie. Eteläosalla (L7-L11) ei ole kaavamerkintöjä.

Toiminta

Niininevan tuotantoalue on ollut käytössä vuodesta 1943. Viime vuosina pääpaino on ollut kasvuturpeen tuotannossa ja kuntoonpanotöissä. Vuonna 2019 tuotannossa oli 44,8 ha ja kuntoonpanossa 6,4 ha. Tuotannosta poistuneita alueita on 33,9 ha.

Lupaa haetaan uudelleen 21,1 ha alalle sillä muutoksella, että perinteisen tuotantomenetelmien sijaan alueen turve tuotetaan kaivinkonenostona. Kaivuturve voidaan nostaa kosteana, mikä vähentää pölyämistä eikä alueelle tarvitse tehdä kuntoonpanotöitä. Kaivinkone nostaa turpeen ja mahdolliset kivet ja kannot sekä mahdollinen pintamaa turvekerroksen päällä jätetään nostopaikalle. Turve eritellään nostopaikan viereen kasalle, jolloin pintavedet valuvat nostopaikalle. Kasvuturpeen annetaan olla kasalla toimitukseen saakka, jolloin turve lastataan traktoriin ja ajetaan viereiselle kasvualustatehtaalle. Kaivupäiviä arvioidaan olevan vuodessa enintään 50. Nosto ei ole niin säiden vaikutusten alaista kuin jysinturpeen tuottaminen, joten nosto painottuu syksyyn ja osin kevääseen.

Vuorokautisiksi toiminta-ajoiksi esitetään 7.00-22.00. Nostettu turve käytetään viereisellä Kekkilän kasvualustatehtaalla, joten turpeen kuljetuksen liikennemäärät eivät nouse. Vuosittain kaivinkonenostetut alueet siirtyvät suoraan jälkikäyttöön, joka on uudelleen soistaminen.

Niininevan tuotantomäärät nousevat vuoteen 2021 mennessä 18 000 m³/a ja vuonna 2025 arviolta 25 000 m³/a jyrshinturvetta ja 10 000 m³ kaivuturvetta. Kaivuturve nostetaan laajennusalueelta. Kaivuturvetta voidaan ostaa ympäri vuoden, kun taas jyrshinturpeen tuotanto on noin 30-50 vuorokautta tuotantokaudella toukokuusta-syyskuuhun. Tuotannon arvioidaan päättyvän Niinisuoilla 2050, minkä jälkeen maankäyttömuotoina voivat olla kosteikko tai maa- ja metsätalous.

Vesien käsittely

Vuosittain kaivettavat alueet jätetään vettymään ja uudelleen soistumaan. Aluksi kaivualueet muodostuvat kosteikoksi, mutta alkavat nopeasti uudelleen soistumaan. Lohkojen 1 ja 2 kaivuturpeen nostoalueet (yht. 9,8 ha) eristetään eritysojin ulkopuolisista alueista ja ovat osa kasvillisuuskentän 95 ha valuma-alueita.

Pohjoisen tuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan vesienkäsittelyrakenteiden lisäksi virtaamansäätöpatojen ja pumppausaltaan sekä pumppaamon kautta kasvillisuuskentälle 1. Kentän pinta-ala on 12 ha, joka on 12,6 % sen nykyisestä valuma-alueesta 95,0 ha. Veden virtausta kentällä on hidastettu kahdella välipenkereellä.

Myös lohkojen 7, 9 ja 10 kaivuturpeen nostoalueet (yht. 11,3 ha) eristetään eritysojin. Kaivualueita ei vesitetä, vaan ne siirtyvät metsätalouskäyttöön sitä mukaa, kun alueen turvemassa on hyödynnetty. Kaivualueilta vedet johdetaan kasvillisuuskentälle 2.

Eteläisen alueen kasvillisuuskenttä 2 on suunniteltu perustettavan tuotannosta poistuneelle alueelle. Kentälle kylvetään ruokohelpeä. Pinta-ala on suunniteltu 4,8 ha, joka on 7,3 % valuma-alueestaan (66 ha). Kenttien koot täyttävät suosituksen 6 % valuma-alueesta.

Laskuojan purkureitti on laskuoja 1 - Kokemusjoki - Kovelahdi Kyrösjärvesä. Kovelahden johtuvat veden Kokemusjoen kautta myös Rukonevan tuotantoalueelta.

Päästöt vesistöön ja vesistövaikutukset

Niininevan lisäalueiden nykykuormituksen arvioidaan olevan noin 500 kg kiintoainetta, 3 kg fosforia, 80 kg typpeä ja 3 200 kg COD_{Mn}.

Niininevan bruttokuormitus on ollut vuosina 2015-2018 keskimäärin noin 4 000 kg/a kiintoainetta, 20 kg/a fosforia, 480 kg/a typpeä ja 19 150 kg/a orgaanista happea kuluttavaa ainesta (COD_{Mn}). Vastaavat nettokuormitusarvot 3 600 kg kiintoainetta, 13 kg fosforia ja 250 kg typpeä.

Kasvillisuuskentän puhdistusteho on kiintoaineksen osalta ollut erittäin hyvä (90-95 %) ja fosforin osalta hyvä (53-68 %). Typen (-7...18 %) ja COD:n (-11...38 %) osalta kenttä on toiminut jonkin verran.

Suurin osa vesistö päästöistä aiheutuu suon peruskuivatuksessa kuntoonpanovaiheessa. Lisäalueilla, joihin lupaa haetaan, turve nostetaan kaivinkoneella eikä se vaadi kuntoonpanotoimenpiteitä. Siten kuntoonpanovaiheen kuormituksia ei arvioida. Turvetuotantoalueen valumavedet käsitellään ympärivuotisesta kahdella kasvillisuuskentällä.

Hakija esittää päästömääräyksiksi, että pintavalutuskentän on saavutettava vähintään seuraavat puhdistustehot tai enintään seuraavat lähtevän veden pitoisuudet:

	puhdistusteho	lähtevän veden pitoisuus
Kiintoaine	50 %	8 mg/l
Kokonaisfosfori	40 %	60 µg/l
Kokonaistyyppi	20 %	1 400 µg/l

Määräykset esitetään tulemaan voimaan kolmannen täyden kalenterivuoden alusta rakenteen käyttöönottovuodesta lukien.

Tuotantoalueen puhdistetut kuivatusvedet johdetaan laskuojan kautta reittiä Kokemusjoki-Kyrösjärven Kovelahdi. Matkaa Kovelahdeen on noin 10 km. Niininevan tuotantoalueen osuus Kokemusjoen valuma-alueesta on noin 2,4 %.

Purkuvesistä tehdään säännöllistä tarkkailua Kokemusjoessa ja Kovelahdella. Vuosien 2015-2018 tehtyjen vedenlaadun tarkkailujen perusteella Niininevalta lähteneen veden pH on ollut hapanta (pH 5,4-6,3), kok.P-pitoisuudet taustapitoisuutta korkeampia (40-59 µg/l), kok.N-pitoisuudet 912- 1 434 mg/l välillä ja kiintoainepitoisuudet 4,9-11 mg/l. Kokemusjoen vesi on lievästi hapanta, väriltään ruskeaa sekä ravinne-, kiintoaine- ja rautapitoista. Veden laatu on pääosin heikompi lähempänä Niininevaa kuin alempana vesistössä. Joen vesi on rehevien vesien tasoa. Myös Kovelahdi luokitellaan reheviin vesiin. Niininevan tuotantoalueen osuus Kokemusjokeen kohdistuvasta kokonaiskuormituksesta on ollut vuosien 2008-2017 aikana ollut ravinteiden ja COD:n osalta 3-4 % luokkaa ja kiintoaineen osalta 12 %.

Niininevalle on määrätty myös kalataloudellinen tarkkailuvelvoite yhdessä Kekkilä Oy:n Rukonevan kanssa. Saaliit ovat olleet erittäin vähäisiä Kokemusjoessa. Heikko kalasto selittyy ensisijaisesti noususteillä sekä ajoittaisilla vedenlaatutekijöillä. Kovelahden saaliit ole juuri muuttuneet vuosien 2009, 2012 ja 2015 seurannoissa.

Muut päästöt

Kasvuturpeen nosto kaivinkoneella ei aiheuta pölypäästöjä kuten kuivan turpeen keräys- ja aumausvaiheet. Samoin melu on vähäisempää. Jätteinä syntyy vaarallisia jätteitä työkoneiden käytöstä, aumamuovia sekä rautaromua.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Hakijan mukaan kuivatusvesien puhdistus ympärivuotisella kasvillisuus-kentällä on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista.

Tuotantoalue ja ympäristö

Turvetuotantoalue kuuluu luonnontilaluokituksessa luokkaan 0 eli kokonaan luonnontilaisuutensa menettänyt. Myös lisäalueet (21,1 ha), joille lupaa haetaan ja jotka sijoittuvat lohkoille 1, 2, 7 ja 10, ovat menettäneet luonnontilansa.

Alueella on tehty luontoselvitys vuonna 2014 ja viitasammakkoselvitys vuonna 2015. Viitasammakko on kartoitettu myös vuonna 2018. Lajia esiintyy runsaimmin pohjoisen alueen kosteikolla, mutta sitä todettiin myös eteläisellä alueella. Muutoin alueella ei ole erityisiä luontoarvoja.

Lohkon 2 pohjoispuolella noin 80 metrin etäisyydellä on Pikku-Harjulampi ja 270 metrin etäisyydellä Harjulampi. Ympäristössä on säännöllistä pohjavesitarkkailua seitsemästä kaivosta sekä lampien mittatangot. Kaivojen veden pinnoissa ei ole tapahtunut pysyviä muutoksia mittausjaksolla 2015-2018.

Lisäalueen lähimmät asuinkiinteistöt sijoittuvat lohkon 1 alueella noin 200 metrin etäisyydelle itään, lohkon 2 alueella 315 metriä itään, lohkon 7 alueella noin 400 metriä pohjoiseen ja lohkon 10 alueella 260 metriä pohjoiseen. Osalla kiinteistöistä on oma talousvesikaivo.

Vaikutukset ympäristöön

Hakemuksen mukaisella toiminnan muutoshakemuksella ei arvioida olevan heikentäviä lisävaikutuksia pohjavesiin, talousvesikaivoihin, pölyämiseen tai meluun.

Lisäalueiden nettopäästöt pintavesiin ovat vähäiset. Tuotanto kohottaa kokonaisfosforipitoisuutta vuositason laskuajan suulla 0,57 µg/l, joka on 1 % Kokemusjoen keskimääräisestä pitoisuustasosta. Kokonaistyyppipitoisuus kohoaa 21 µg/l ja kiintoainepitoisuus 0,15 mg/l (molemmat 2 % keskimääräisestä pitoisuustasosta). Pitoisuuslisäykset ovat todennäköisesti alhaisempia, koska turve tuotetaan kaivinkonenostona.

Nettolisäysvaikutus olisi lisäalueen käyttöönoton jälkeen kokonaisfosforia 0,7 kg/d, kokonaistyppeä 18 kg/d ja kiintoainetta 289 kg/d.

Päästöillä ei arvioida olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia lähialueen pintavesien käyttöön. Turvetuotannon päättyessä päästöt vesistöön riippuvat valittavasta jälkikäyttömuodosta.

Pirkanmaa vesienhoitosuunnitelman mukaisten tavoitteiden mukaisesti turvetuotantoalueella on käytössä tehostettu vesiensuojelumenetelmä ja puhdistustehokkuus on hyvä. Tuotantoalueen valumavedet käsitellään ympäri vuotisesti kahdella kasvillisuuskentällä ja alueella on käytössä useampia virtaamansäätpatoja.

Tarkkailu

Niininevalla on Pirkanmaan ELY-keskuksen hyväksymä tarkkailuohjelma ja Hämeen TE-keskuksen hyväksymä kalataloustarkkailu. Hakija esittää tarkkailua hyväksytyjen ohjelmien mukaisesti jatkossakin.

Kalataloudelliset haitat kompensoidaan kalatalousmaksuilla, jotka on asetettu ympäristöluvan yhteydessä.

Toiminnan aloittamislupa

Kekkilä Oy esittää, että toiminta voitaisiin aloittaa 21,1 ha lisäalueella muutoksenhausta huolimatta. Hakija korvaa lisäalueilla tuotannosta poistuvia alueita ja tarve kasvuturpeelle on jatkuva. Niinineva kuuluu luonnontilaluokituksessa luokkaan 0 eli on menettänyt luonnontilaisuutensa. Tuotannon jatkaminen ei aiheuta sellaisia muutoksia ympäristöön, että muutoksenhaku niiden johdosta tulisi hyödyttömäksi. Lisäalueiden tuottaminen kaivinkonenostoina aiheuttaa myös perinteistä tuotantomenetelmää vähemmän pölyämistä ja melua.

Tarkastelu

Hakijan toimittamien ilmakuviin lisäksi oheisaineistona on uusia ilmakuvia alueesta. Niistä näkyy paremmin lisäalueiden luonnonmukaisuus. Kaivinkonenostona suunnitellut alueet eivät ole enää luonnontilaisia, vaan maita on kuorittu ja ojitettu. Kuitenkin lohkon 1 itäpuolinen lampi on luonnontilaisen kaltainen, vaikka vedenpinta lienee laskenut ojitusten myötä ja lampea ympäröivä luonnonmukaisen kasvillisuuden osuus on vain muutamia metrejä. Vuoden 2014 luontoselvityksessä rannalla esiintyi myös mm. sirolampikorentoa, joka on luontodirektiivin IV(a) laji.

Oheisaineisto numeroimattomana:
Tuotantoalueen kartta vesiensuojelurakenteineen
Alueen sijaintia osoittava kartta
Asutus tuotantoalueen lähellä
Ilmakuvia haetuista laajennusalueista

Valmistelija: ympäristötarkastaja Pentti Keskitalo

Ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta ilmoittaa lausuntonaan Niininevan ympäristöluvan muuttamiseen, että lupa laajennusalueille voidaan myöntää hakemuksen mukaisesti. Kaivinkonenostona tehtävä turpeenosto ei ennalta arvioiden aiheuta sellaista haittaa lähiasutukselle tai ympäristölle, että lupaa ei voitaisi myöntää. Erityisen tärkeää on huolehtia, että tuotantoalueiden vedet käsitellään parhaalla käyttökelpoisella tekniikalla ja lupamääräyksissä edellytetään myös käsittelyn tehostamista, mikäli tehokkaampia käsittelymenetelmiä tulee käyttöön. Lohkon 1 itäpuolisen lammen luonnontilaisuutta ei saa heikentää ottotoiminnalla, koska lampi on luonnontilaisen kaltainen ja lisää alueen luonnon monimuotoisuutta.

Merkitään, että Riku Viitanen ja Juha Kalliokoski poistuivat esteellisinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyysperuste: hallintolaki 28.1 § 4. kohta; palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejäävi.

Merkitään että tämä kokouspykälä tarkastettiin kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Valmistelija: ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta, p. 044 7865 650

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Parkanon kaupungin ja Parkanon ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Kekkilä Oy:n ympäristönsuojelulain mukaisesta lupahakemuksesta 20.5.2024 mennessä. Aluehallintovirasto on 16.8.2021 myöntänyt Kekkilä Oy:lle luvan Niininevan turvetuotantoa koskevan toiminnan olennaiseen muuttamiseen. Muutos koskee toiminnan laajentamista noin 15,5 hehtaarin lisäalalle (lohkoille L2, L7, L9 ja L10) kaivuturpeen nostoa varten hakemukseen liitetyn suunnitelman ja sen täydennysten mukaisesti siten muutettuna kuin lupamääräyksistä ilmenee. Lohkot käyvät ilmi aluehallintoviraston päätöksen liitteenä 2 olevasta kartasta. Lisäksi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 13.6.2016 myöntämän ympäristöluvan (nro 98/2016/1, dnro LSSAVI/6354/2014) lupamääräyksiä 3, 4, 8 ja 9 on muutettu ja lisätty lupamääräys 2.1.

Kekkilä Oy on hakenut ympäristöluvan muuttamista muun ohella niin, että lupa myönnetään yhteensä 21,1 hehtaarin alueelle lohkoille 1, 2, 7, 9 ja 10. Aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen siltä osin kuin se koskee turvetuotantoa lohkokolla L1 noin 5,6 ha:n alalla. Hylätty alue on merkitty päätöksen liitteenä 2 olevaan karttaan. Toimintaa on muutoin harjoitettava hakemuksen ja sen täydennysten mukaisesti ja noudattaen voimassa olevaa ympäristölupapäätöstä nro 98/2016/1 (dnro LSSAVI/6354/2014, antopäivä 13.6.2016).

Päätöksellä muutetut lupamääräykset 8 ja 9 kuuluvat seuraavasti:

8. Tuotanto ja turpeen varastointi on tehtävä ja ajoitettava siten, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän turvepölyä ympäristöön. Koneiden ja laitteiden on oltava mahdollisimman vähän turvepölyä aiheuttavia. Aumoja ei saa sijoittaa alle 500 metrin etäisyydelle asuinrakennuksista tai Harjulammista.

Tuotantoalueen ulkopuolelle pölyämistä aiheuttava toiminta on kielletty tuotantoalueen lohkon 2 pohjoisosalla ja lohkolla 3 sekä kaivuturvealueilla lohkolla 2, lohkon 7 koillisosassa, lohkon 9 pohjoisosassa ja lohkon 10 pohjoisosassa päätöksen liitekarttaan merkityillä alueilla silloin, kun tuulee asutukseen päin. Alueella on oltava asianmukainen tuulen suunnan ja nopeuden osoittava kiinteästi asennettu ja rekisteröivä mittari.

Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava siten, ettei kuorma pölyä häiritsevästi.

9. Alueen kuntoonpanotyöt, turvetuotanto ja varastointi on järjestettävä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän melua. Melutaso ei saa ylittää asuinrakennusten pihapiirissä 55 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 50 dB (LAeq) klo 22–7. Loma-asuntojen pihapiirissä melutaso ei saa ylittää 45 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 40 dB (LAeq) klo 22–7.

Tuotantoalueen lohkon 2 pohjoisosalla ja lohkolla 3 päätöksen liitekarttaan merkityillä alueella ei saa tehdä kunnostus- tai tuotantotoimia klo 22–7.

Kaivuturpeen nostoalueilla konetöitä saa tehdä arkisin ma-pe klo 8–18 välisenä aikana.

Aluehallintoviraston päätöksen perusteluita

Aluehallintovirasto on arvioinut, että luvan myöntämisedellytyksiä lohkon L1 tuotantoon ei ole asutuksen läheisyyden ja läheisen luonnontilaisen kaltaisen lammen säilyttämisen vuoksi. Noin puolen hehtaarin kokoinen lampi sijaitsee noin 50 metrin etäisyydellä lohkon itäpuolella. Luontoselvityksessä 2014 lammella on havaittu esiintyvän sirolampikorentoa, joka kuuluu luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajeihin. Lammen säästäminen on tarpeen paikallisesti arvokkaana luonnon monimuotoisuutta lisäävänä kohteena. Aluehallintovirasto katsoo, että turvetuotannon sijoittaminen lammen välittömään läheisyyteen saattaisi muuttaa ympäristön ja lammen hydrologiaa nykyisestä ja aiheuttaa lammen tilan muutoksen.

Pölypäästöjen ja melun sekä niistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi annetaan toimenpideveloitteet lupamääräyksissä 8 ja 9. Lisäksi, koska tuotantoalueet sijaitsevat niin lähellä asutusta, liiallisen häiriön välttämiseksi kaivuturpeen tuotannolle on asetettu tiukemmat rajoitukset toiminta-ajan suhteen kuin muulle toiminnalle.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kekkilä Oy valitti päätöksestä ja vaati, että:

1. Aluehallintoviraston päätös kumotaan siltä osin kuin aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen noin 5,6 hehtaarin alueelta lohkolla L1 ja että lupa myönnetään hakemuksen laajuudessa. Toissijaisesti muutoksenhakija on vaatinut, että asia palautetaan lohkon 1 osalta aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

2. Aluehallintoviraston päätös kumotaan siltä osin kuin aluehallintovirasto on lupamääräyksen 8 toisessa kappaleessa kieltänyt pölyämistä aiheuttavan toiminnan kaivuturvealueilla lohkolla 2, lohkon 7 koillisosassa, lohkon 9 pohjoisosassa ja lohkon 10 pohjoisosassa päätöksen liitekarttaan merkityllä alueella silloin, kun tuulee asutukseen päin.
3. Aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksen 9 kolmas kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kaivuturpeen nostoalueilla konetöitä ei saa tehdä klo 22–07 välisenä aikana.

Perusteluinaan muutoksenhakija on esittänyt, että toiminta 5,6 hehtaarin alueella on kaivutyötä, jossa märkänä nostettava ja kuormattava turve ei muodosta pölyä, joten haitallista pölyvaikutusta ei aiheudu välittömään lähiympäristöönkään. Lisäksi käytössä olevat koneet ovat nykyaikaisia, alueella ei toimittaisi klo 22–7 välisenä aikana ja toiminta päiväsaikaan on vaihteista ja jaksottaista.

Nimettömän lammen ympäristö on aiemmin ollut tavanomaisessa turvetuotannossa. Ei-luonnontilaisen lammen vesitalous on suorasta sadannasta riippuvainen. Todennäköisesti lammen vedenpinta on suon pintojen kuivattamisesta johtuvan painumisen johdosta nykyiselläänkin tuotannossa olleita alueita ylempänä. Koska tuotantoalueen ja lammen väliseen alueeseen ei kohdisteta kaivutöitä ja koska alue on tiivistä suotautumista estävää suota, lammen vesitalouteen ja sillä esiintyviin lajeihin ei vaikutettaisi millään tavalla.

Koska märkä turve ei pölyä ja työmaaliikenne ei suuntaudu asutusalueille, eivät märän turpeen nosto ja kuljetukset nostoalueilta kasvuturvetehaalle voi aiheuttaa rajoitettavaa tai kiellettävää pöly- ja meluhaittaa asutukselle. Toimintakiellolle klo 18–22 ei ole mitään perusteita. Myöskään lauantaiselle ja sunnuntaiselle toimintakiellolle ei ole perusteita. Lauantai on arkipäivä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Vaasan hallinto-oikeus kumosi 6.6.2023 aluehallintoviraston päätöksen siltä osin kuin päätöksellä on hylätty hakemus turvetuotantoon lohkon L1 noin 5,6 ha:n alalla ja palautti asian aluehallintovirastolle tältä osin uudelleen käsiteltäväksi. Lisäksi hallinto-oikeus osittain hyväksyen muutti lupamääräykset 8 ja 9 kuulumaan seuraavasti:

8. Tuotanto ja turpeen varastointi on tehtävä ja ajoitettava siten, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän turvepölyä ympäristöön. Koneiden ja laitteiden on oltava mahdollisimman vähän turvepölyä aiheuttavia. Aumoja ei saa sijoittaa alle 500 metrin etäisyydelle asuinrakennuksista tai Harjulammista.

Tuotantoalueen ulkopuolelle pölyämistä aiheuttava toiminta on kielletty tuotantoalueen lohkon 2 pohjoisosalla ja lohkolla 3 (*poistettu tekstiä*) silloin, kun tuulee asutukseen päin. Alueella on oltava asianmukainen tuulen suunnan ja nopeuden osoittava kiinteästi asennettu ja rekisteröivä mittari.

Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava siten, ettei kuorma pölyä häiritsevästi.

9. Alueen kuntoonpanotyöt, turvetuotanto ja varastointi on järjestettävä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän melua. Melutaso ei saa

ylittää asuinrakennusten pihapiirissä 55 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 50 dB (LAeq) klo 22–7. Loma-asuntojen pihapiirissä melutaso ei saa ylittää 45 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 40 dB (LAeq) klo 22–7.

Tuotantoalueen lohkon 2 pohjoisosalla ja lohkolle 3 päätöksen liitekarttaan merkityllä alueella ei saa tehdä kunnostus- tai tuotantotoimia klo 22–7.

Kaivuturpeen nostoalueilla konetöitä saa tehdä arkisin ma-pe klo 7–22 välisenä aikana.

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätökset

Hallinto-oikeus katsoo, että asiassa saadun selvityksen mukaan aikaisempi turvetuotanto ja ojitukset ovat muuttaneet lammen luonnontilaa ja hydrologiaa sekä sitä ympäröivää kasvillisuutta eikä se siten ole vesilain 2 luvun 11 §:ssä tarkoitettu luonnontilainen lampi, jonka luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

Lammella on luontoselvitystä tehtäessä tavattu kaksi sirolampikorentokoirasta. Lammelta puuttuu lajin lisääntymisympäristössään suosima kelluslehtinen kasvillisuus. Laji ei selvityksen mukaan todennäköisesti lisääntynyt lammella, vaan kyse on ennemminkin nuorista vaeltelevista yksilöistä.

Massansiirtomenetelmässä oja ei kaiveta kivennäismaahan saakka, eikä tuotantoaluetta kuivateta vastaavalla tavalla kuin perinteisessä turvetuotannossa. Hallinto-oikeus katsoo, että lammen ja tuotantoalueen väliin hakemuksen mukaan jätettävä 65 metrin levyinen suojavyöhyke on riittävä estämään mahdollista sirolampikorenon lisääntymis- tai levähdyspaikkaa heikentävät vaikutukset.

Edellä esitetyn perusteella aluehallintoviraston ei olisi tullut hylätä hakemusta lohkon 1 noin 5,6 hehtaarin osalta mainitsemillaan perusteilla. Sen vuoksi asia on tältä osin palautettu uudelleen käsiteltäväksi. Aluehallintoviraston tulee asiaa uudelleen käsitellessään arvioida, ovatko luvan myöntämisen edellytykset muutoin olemassa hylätyn alueen osalta.

Turpeen nostamisesta märkänä ei aiheudu pölyhaittaa. Koska massansiirtomenetelmään ei kuulu tuotantoalueella muita työvaiheita kuin kaivinkonekaivu ja kuljetus, eivät toiminnan melu- ja pölyvaikutukset ole rinnastettavissa tavanomaiseen turvetuotantoon. Näin ollen toimintaa ei ole tarpeen rajoittaa niin paljon, kuin aluehallintovirasto on päätöksessään tehnyt, vaikka toiminta-alue sijaitsee melko lähellä asutusta. Hallinto-oikeus katsoo, että toimintaa on kohtuuttoman rasituksen välttämiseksi edelleen syytä rajoittaa niin, että kaivuturpeen nostoalueilla ei tehdä konetöitä arkipyhinä eikä viikonloppuisin, mutta muutoin lupamääräyksiä 8 ja 9 on mahdollista muuttaa valituskirjelmässä vaaditulla tavalla.

Numeroimattomana oheisaineistona:

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 6.6.2023

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätös 16.8.2021

Lohkon L1 (5,6 ha) sijaintia osoittava karttaliite ja ilmakuva.

Lausuntopyyntö

Esittelijä

Ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta

Päätösehdotus

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta päättää lausuntonaan toistaa kantansa, että se ei näe kavinkonenostona tehtävän turpeennoston aiheuttavan sellaista haittaa ympäristölle, luonnolle tai lähiasutukselle, etteikö lupaa lohkolle L1 voida myöntää hakemuksen mukaisesti. Lohkon

L1 itäpuolisen lammen tilaa ei saa heikentää ottotoiminnalla, koska lampi on luonnontilaisen kaltainen ja lisää alueen luonnon monimuotoisuutta. Lautakunta hyväksyy päätösehdotuksen edellä olevan selostuksen perusteella lausuntonaan ja antaa sen edelleen Parkanon kaupungin hallituksen hyväksyttäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.